

'U voćnjaku u julu'

Автор(и): проф. д.с.н Иванка Лечева; проф. Мария Боровинова

Дата: 25.07.2019 Брой: 7/2019



Обично се у јулу у неким регионима наставља берба каснозрелих трешанја и вишанја, а у засадима јабукa, шљива и бресака почиње берба плодова раних sorti. У јулу се завршава раст изданака, плодови интензивно повећавају своју величину, и започиње процес формирања цветних pupoljaka. Наставља се нега заштите плодова и stabala.

У јулу у **zasadima jabuke**, где није дошло до инфекције krastavosti, прекида се прскaње против ове болести. У присуству инфекције на листовима и плодовима и у случају честих pljuskova, постоји ризик од касних инфекција и повећања степена заразе плодова, што у овом случају захтева третмане и током овог периода.

Код sorti јабукe које су осетљиве на pepelnicu, прскaње против ове болести се такође наставља. За истовремену контролу обе болести најбоље је користити fungicide који су ефикасни против оба patogena, као што су: Stroby DF –

0.02%, Flint Max 75WG – 0.02%, Score 250 EC – 0.02%, Systhane Ecozome EW – 60–180 ml/da, Strobby DF/Discus DF/ – 0.02%, Difcor 250 EC – 15 ml/da, Shavit F 72 WG – 0.2%, Luna Experience – 20–75 ml/da ili smeše fungicida: Strobby DF – 0.02% plus Delan 700 WG – 0.035%, Delan 700 WG – 0.035% plus Bayfidan 250 EC – 0.015%, Dithane M-45 – 0.3% plus Bayfidan 250 EC – 0.015%. Kod sorti jabuke koje su otporne ili vrlo slabo osetljive na pepelnicu, za jednosmernu kontrolu krastavosti može se koristiti jedan od fungicida: Chorus 50 WG – 0.03%, Manfil 75 WG – 320 g/da, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Faban SC – 120 ml/da.

Da bi se sprečio razvoj rezistencije gljive koja izaziva krastavost (*Venturia inaequalis*), najbolje je naizmenično koristiti proizvode sa različitim načinima delovanja na patogen ili koristiti smeše fungicida. Na primer, fungicide sa aktivnom supstancom difenokonazolom (Score 250 EC) moguće je naizmenično koristiti sa fungicidima na bazi krezoksim-metila (Strobby DF) ili sa ciprodinilom (Chorus 50 WG). Takođe je preporučljivo uključiti Dodin (Syllit 40 SC) u program.

Sortama otpornim na krastavost – Prima, COOP-10, Frolina, Liberty, Jonafree, Jonathan, Pioneer, Macfree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, itd., prska se samo protiv pepelnice i kod njih se može koristiti jedan od fungicida: Bayfidan 250 EC – 0.015%, Systhane Ecozome EW – 60–180 ml/da, Topsin M 70 WG – 0.12%, Kumulus DF – 0.2%. Pri visokim temperaturama ne treba koristiti Kumulus DF, koji je sumporni fungicid i može izazvati opekotine kod nekih sorti.

U julu se takođe vrši prskanje protiv jabukove savijače, San Jose štitaste vaši i minera listova kod jabuke. Tretmani protiv štetočina kombinuju se sa onima protiv bolesti. Za kontrolu jabukove savijače na listu odobrenih insekticida su: Affirm 095 SG – 0.3%, Aficar 100 EC – 30 ml/da, Vaztak New 100 EC – 0.0125%, Decis 2.5 EC – 0.03%, Deka EC – 0.03%, Dursban 4E – 0.2%, Nexide 015 CS – 0.03%, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Karate Zeon 5 CS – 0.02%, Karate Express WG – 60–100 g/da, Calypso 480 SC – 0.02%, Coragen 20 SC – 0.016%, Meteor SC – 60 ml/100 l vode, Reldan 40 EC – 0.12%, Proteus O-TEQ – 0.05–0.06%, Runner 240 SC – 0.04%, Pirinex 48 EC – 0.12%, Supersect Mega – 0.015%, Sineis 480 SC – 20–37.5 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Efcimetrin 10 EC – 0.03%, Fury 10 EC – 0.125%, Cyclone 10 EC – 30 ml/da, Cyperfor 100 EC – 30 ml/da, Sherpa 100 EC – 0.03%, od kojih su Aficar 100 EC – 30 ml/da, Vaztak New 100 EC – 0.0125%, Deka 25 EC – 0.03%, Dursban 4E – 0.2%, Karate Express WG – 60–100 g/da, Calypso 480 SC – 0.02%, Nexide 015 CS – 0.03%, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Supersect Mega – 0.015%, Cyclone 10 EC – 30 ml/da, Efcimetrin 10 EC – 0.03%, Cyperfor 100 EC – 30 ml/da, Sherpa 100 EC – 0.03% takođe efikasni protiv pegavog minera listova jabuke. Za kontrolu San Jose štitaste vaši registrovani insekticidi su: Bi-58 – 0.2%, Dursban 4E – 0.15%, Deka EC – 50–70 ml/da, Meteor SC – 90 ml/100 l vode, Mulligan – 30–50 ml/da i Pirinex 48 EC – 0.15%.

Prskanje protiv crvenog paučinara se takođe vrši ako problem nije rešen u junu. Kada se gustina populacije crvenog paučinara poveća i dostigne ekonomski prag štetnosti, potrebno je prskanje jednim od akaricida: Valmec EC – 60–96 ml/da, Vertimec 018 EC – 100 ml/da, Voliam Targo 063 SC – 0.075%, Envidor 240 SC – 40 ml/da, Zoom 11 SC – 25–50 ml/da, Milbeknock EC – 80–200 ml/da, Ortus 5 SC – 0.05%, Sanmite 20 WP – 0.05%, Masai WP – 25 g/da, Naturalis OD – 100–150 ml/da.

U **zasadima kruške** treba nastaviti prskanje protiv krastavosti i belih i braon pegavosti listova. Za kontrolu ovih bolesti koristi se jedan od sledećih fungicida: Dithane DG – 200 g/da, Dithane M-45 – 200 g/da, Difcor 250 EC – 15 ml/da, Luna Experience – 20–75 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Manfil 75 WG – 320 g/da, Scab 80 WG – 188 g/da, Polyram DF – 200 g/da, Sancozeb 80 WP – 200 g/da, Faban SC – 120 ml/da. Protiv obične lisne buve kruške u rastvor fungicida dodaje se jedan od sledećih insekticida: Vaztak New 100 EC – 0.02%, Decis 2.5 EC – 0.03%, Decis 100 EC – 12.25 ml/da, Karate Express WG – 60–100 g/da, Masai WP – 25 g/da, Meteor SC – 90 ml/100 l vode, Movento 100 SC – 0.12–0.15%, Naturalis OD – 100–200 ml/da, Proteus O-TEQ – 0.05–0.06%, Sumi Alpha 5 EC/Sumicidin 5 EC – 0.02%, Sineis 480 SC – 30–43.7 ml/da. Navedeni insekticidi, osim Masai WP, Movento 100 SC i Naturalis OD, uključeni su u listu odobrenih proizvoda za kontrolu voćnih moljaca.

Fungicidno prskanje kod **dunje** usmereno je protiv monilioze i braon pegavosti listova, za šta se koristi Chorus 50 WG – 0.03% ili Luna Experience – 20–75 ml/da. Za kontrolu voćnih moljaca u rastvor fungicida dodaje se jedan od insekticida navedenih za kontrolu jabukove savijače.

U julu se nastavlja berba trešanja i višanja i kod ove dve kulture ne vrši se prskanje. Tokom berbe moraju se pobrati svi plodovi kako bi se infekcija višanje muve za prezimljavanje svela na minimum. Pored toga, tokom berbe svi plodovi zaraženi moniliozom mogu se lako ukloniti i izneti iz zasada.

Obično se u julu u **mladim nerodnim zasadima trešanja i višanja**, gde problem sa crnom lisnom vaši nije rešen u junu i gde je gustina populacije trešanjine pilješine visoka, neophodno je prskati jednim od insekticida: Mospilan 20 SG – 25 g/da, Karate Express WG – 40–60 g/da, Calypso 480 SC – 0.02%.

U **zasadima šljive** u julu prskanje je usmereno protiv monilioze, rđe, šljivinog plodnog moljca i obične štitaste vaši šljive. Protiv monilioze koristi se jedan od fungicida: Difcor 250 EC – 20 ml/da, Captan 80 WG – 150–180 g/da, Systhane 20 EW – 12.5–30 ml/da, Systhane Ecozome EW – 65–200 ml/da, Chorus 50 WG – 0.045%. Protiv rđe šljive odobren je Signum WG – 45 g/da, koji takođe daje dobre rezultate protiv monilioze. Efikasni insekticidi protiv šljivinog plodnog moljca su: Vaztak New 100 EC – 0.0125%, Decis 2.5 EC – 0.05%, Dursban 4E – 0.15%, Coragen 20 SC – 16–30 ml/da, Eforia 045 ZC – 150 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Pirinex 48

EC – 0.15%, Runner 240 SC – 0.03%. Od navedenih insekticida, Vaztak New 100 EC – 0.02%, Dursban 4E – 0.1% i Pirinex 48 EC – 0.15% su takođe odobreni za kontrolu obične štitaste vaši šljive i mogu se uspešno koristiti za istovremenu kontrolu obe štetočine.

Početkom jula plodovi ranih sorti breske počinju da zriju i u tom periodu se na njima ne vrši prskanje. Kod **kasnih sorti breske** neophodno je tretirati protiv pepelnice, monilioze, anarsije, istočnjačkog voćnog moljca i lisnih vaši. Protiv pepelnice koristi se jedan od fungicida: Score 250 EC – 0.02%, Systhane 20 EW – 15–36 ml/da, Luna Experience – 50 ml/da, Topaz 100 EC – 0.03%. Za kontrolu monilioze prskanje se vrši sa Delan 700 WG – 0.05%, Chorus 50 WG – 0.045% ili Luna Experience – 63–75 ml/da. Upotreba Luna Experience u ovom tretmanu je poželjnija, s obzirom da je proizvod efikasan protiv obe ekonomski značajne bolesti – pepelnice i monilioze. Protiv istočnjačkog voćnog moljca koristi se jedan od insekticida: Avant 150 EC – 33.3 ml/da, Karate Express WG – 100–120 g/da, Eforia 045 – 150 ml/da, Nexide 015 SC – 0.03%, Decis 2.5 EC – 0.04%, Dursban 4 EC – 150–200 ml/da, Coragen 20 SC – 16–30 ml/da, Luzindo 40 WG – 25 g/da, Rapax SC – 100–200 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%. Navedeni insekticidi, osim Avant 150 EC i Eforia 045 ZC, takođe su uključeni u listu ovlašćenih proizvoda za kontrolu anarsije. Pri visokoj gustini populacije lisnih vaši prskanje se vrši sa: Bi-58 – 0.07%, Karate Express WG – 40–60 g/da, Calypso 480 SC – 0.02%.

U julu zriju kajsije i na njima se ne vrši prskanje.